

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΚΑΙ... ΠΑΡΑΤΡΑΓΟΥΔΑ

ΤΑ ΚΑΤΑ ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗΝ

ΝΤΙ νά προχωρήσουμε σήμερα απ' εὐθείας σὲ ὅσα ὑποσχεθήκαμε ἀπὸ τὸ προηγούμενο φύλλο, σχετικὰ πάντα μὲ τὸ περιπούδαστο ζήτημα τῆς Μελισσανθῆς, προτιμοῦμε νὰ παραθέσουμε μερικὰ ἀκόμη χαρακτηριστικὰ ἐπεισόδια, πού σχετίζονται μὲ τὴν προηγούμενη διήγησι καὶ πού κατορθώσαμε νὰ τὰ πληροφορηθοῦμε στὸ μεταξύ.

Εἶδαμε διὰ τὸ κ. Παπᾶς, ὁ ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς, ἐνθουσιάζτηκε τόσο ἀπὸ τὸ διάβασμα τῶν ποιημάτων τῆς Μελισσανθῆς, ὥστε ἀποφάσισε νὰ μεταβληθῇ σὲ ἀπόστολο, εὐαγγελιστῆ, κήρυκα ἐνθουσιώδη τῆς τυχερῆς ποιητρίδας.

Καί ἔτσι, ἀπὸ τὴν ἡμέρα τοῦ ἱστορικοῦ ἐκεῖνου γεύματος στὸ Καλαμάκι, ἐπεδόθη σ' ἓνα εἶδος... προπαγάνδας, προπαγάνδας ὄχι πολιτικῆς, ὅπως θὰ ἐσημετήσαμε κανεὶς ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τὸν καὶ τὶς ἀσχολίεσ, ἀλλὰ φιλολογικῆς, γὰρ ἀπὸ τὰ ποιήματα τῆς Μελισσανθῆς.

Ἀρχετὰ ἐνδιαφέρουσα σχετικῶς εἶνε μὴ συννομιλῖα πὺ εἶχε πρὸ ἡμερῶν ὁ κ. Παπᾶς μὲ γνωστὸ λόγιον, ὄχι ξένον τῆς ὑπόθεσεως.

Ἐνῶ λοιπὸν ὁ κ. Παπᾶς μιλοῦσε, κατὰ τὴ συνήθειά του, περὶ Μελισσανθῆς καὶ ἐξεθεύαζε τὰ θαυμασιὰ τῆς προσάντα, ὁ συννομιλητῆς του, ὁ λόγιος πὺ ἀναφέραμε, ἄνθρωπος κ' αὐτὸς μὲ τὶς ἀντιλήψεις καὶ τὰ γούστα του, θέλησε νὰ κάμῃ κάποια παρατήρησι:

— Νομίζω ὅτι τὰ παραλέτε, κύριε ὑπουργέ, τοῦ εἶπε. Ἐγὼ διαβάζω ταχτικά βιβλία, βλέπω συχνὰ ὅμοια ποιήματα καὶ φρονῶ ὅτι τὸ βιβλιαράκι τῆς Μελισσανθῆς δὲν παρουσιάζει τίποτε τὸ ἐξαιρετικόν... — Προσέχετε! Ἄδικετὲ τὴν ποιήτρια μ' αὐτὰ πὺ λέτε.

— Δὲν τὴν ἀδικῶ καθόλου. Μοῦ φαίνεται μάλιστα ὅτι τὸ ἀδικο τὸ ἔχετε σείε πὺ πῆρατε ψηλά τὸν ἄμανέ καὶ τῆς ἐσηλώσατε τὰ μυαλά. Καί θέλετε νὰ σᾶς πῶ καὶ κάτι ἄλλο; Πολὺ φοβοῦμαι ὅτι δὲν θὰ γινόνταν τίποτε ἀπ' ὅλ' αὐτὰ, ἂν δὲν ἐμεσολαβοῦσε ἓνα τυχαῖο περιστατικόν... Γιὰ νὰ ἐκφρασθῶ πὺ συγκεραμμένα, νομίζω ὅτι ἡ... ῥίζα τοῦ κακοῦ εἶνε, οὔτε λίγο οὔτε πολὺ, ἡ ἀπαγγελία τοῦ κ. Μαλακάση... — Ἡ ἀπαγγελία τοῦ κ. Μαλακάση; Δὲν σᾶς καταλαβαίνω!

— Θὰ μὲ καταλάβετε ἀμέσως ἀφοῦ σᾶς ἐξηγηθῶ. Ὁ κ. Μαλακάσης, ὅπως γνωρίζετε καὶ ὁ ἴδιος, ἔχει ὄμοια ἀπαγγελία, τραγουδιῶν καὶ ἐκφρασιτικῆ. Καθεὶ πὺν θ' ἀπαγγεῖλῃ, παίρνει χροῖμα καὶ παλιὸ. Τὸ ἴδιο συνέθη καὶ μὲ τὰ ποιήματα τῆς Μελισσανθῆς, πὺ δὲν εἶνε βέβαια γιὰ πέταγμα, ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ ἀριστουργήματα, ὅπως ὑποστηρίζετε. Ἔχετε λοιπὸν τί πάθατε σείε; Εἶχατε πῶι λίγο φρασί, ἤρθατε στὸ κέφι καὶ ἀκούγοντας τοὺς στίχους τῆς Μελισσανθῆς μὲ τὴν τραγουδι σ τ ῆ φωνή τοῦ κ. Μαλακάση, πάθατε ὑποβολή καὶ δὲν μπορεῖτε ἀκόμα νὰ συνέλθετε...

— Ὅ... ἀντιμελισσανθικός λόγιος μίλησε, ὅπως βλέπετε, μὲ ἀρκετὴ δομῆτητα—εἶχε ἄλλως τε τόσο δίκιο στίς ἀπόψεις του— καὶ περιέμενε ἀτάραχος τὴν ἐπίθεσι τοῦ ὑφυπουργοῦ.

— Εἶχα τὴν ὑπόνοιή νὰ σᾶς ἀκούσω, ἀρχίσε ὁ κ. Παπᾶς, ἀλλὰ δὲν μὲ φωτίσατε καθόλου μὲ τίς... ἀνακρίβειές σας. Ἐγὼ ἐσχημάτισα ἐξ ἀρχῆς τὴ γνώμη πὺς ἡ Μελισσανθῆ εἶνε μεγάλη ποιήτρια, ἀλλὰ ἤθελα νὰ βεβαιωθῶ καὶ μὲ

ντοκουμέντα...

—Ντοκουμέντα; —Βέβαια. Ἐπειδὴ λοιπὸν εἶχα χρόνια νὰ διαβάσω ποιήματα—δὲν μ' ἄφιναν ἡ ὅσες ἄλλες ἀσχολίεσ μου—ἀγόρασα κ' ἔβαλα κάτω αὐτὸν τὸν καιρὸ ὅλους τοὺς Ἑλληνας ποιητᾶς ἀπὸ τὸν Σολομὸ ὡς τὸν Καρυωτάκη...

—Καὶ τοὺς ἐδιαβάσατε ὅλους; —Μέχρι τοῦ τελευταίου. Τοὺς ἐδιαβάσα ὅλους καὶ ὄχι μόνον δὲν ἀλλάξα γνώμη γιὰ τὴν Μελισσανθῆ, ἀλλὰ ἐνίσχυσα κατὰ πολὺ τὴν ἀρχὴν μου. Βοήθα ὅτι ὅλοι τοὺς εἶνε μέτριοι, ἀπαιτῶνται ὁ ἓνας τὸν ἄλλον καὶ πάει λέοντας. Κανένας τοὺς δὲν ἔγραψε ὄμοια καὶ γροῦ, ὑψηλὰ καὶ ἐμπνευσμένα, ἀνώτερα καὶ πανανθρώπινα ποιήματα...

—Ὅτε ὁ Παλαμᾶς; —Ὅτε αὐτὸς οὔτε κανένας ἄλλος σᾶς εἶπα. Καί ἔτσι κατέλιξα στὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ Μελισσανθῆ εἶνε ὄχι μόνον ἀληθινὴ ποιήτρια, ἀλλὰ ὁ... μεγαλύτερος ποιητῆς τῆς μεταναστατικῆς Ἑλλάδος!

—Τὰ λέτε σοβαρὰ αὐτὰ, κύριε ὑπουργέ; —Σοβαρώτατα. Καὶ γὰ νὰ πεσθῆσε περὶ τῆς σοβαρότητός μου, σᾶς προσθέτω κ' αὐτὸ. Ὑστερ' ἀπὸ λίγον καιρὸ θ' ἀφήσω ὅλεσ μου τὶς ἀσχολίεσ καὶ θὰ πάω στὴν Εὐρώπη...

—Μὲ καμμιὰ πολιτικὴ ἀποστολή; —Ἄς πάει στὸ διάβολο ἡ πολιτικὴ μπρὸς στὴ φιλολογία. Θὰ πάω ὅπως σᾶς εἶπα στὴν Εὐρώπη, στὴ Γαλλία, χάριν... τῆς Μελισσανθῆς!

—Σοβαρολογεῖτε ἀκόμη, κύριε ὑπουργέ; —Ἀπολύτως. Ἐγὼ ἔχω χρόνια νὰ ταξιδεύω στὸ ἐξωτερικόν, ἀλλὰ φέτος θὰ πάω ἐξαιρετικῶς, γιὰ τὸ πῆρα ζήτημα τμηῆς...

—Τὸ ζήτημα τῆς Μελισσανθῆς; —Ἀκριβῶς. Θὰ καθῆσο λοιπὸν στὸ Παρίσι ἔξι—ἑπτὰ μῆνες καὶ στὸ διάστημα αὐτὸ θὰ μεταφράσω σπὴ Γαλλικῆ δόξαν τὸ θεῶν τῆς Μελισσανθῆς. Ἄν δὲν προφτάσω νὰ τὸ κάνω μόνος μου, θὰ ζητήσω... ἐπιχορηγία. Γνωρίζω ἐκεῖ ἀρκετοὺς Γάλλους λογοτέχνεσ καὶ θὰ τοὺς παρακαλέσω νὰ μὲ βοηθήσουν...

—Γιὰ νὰ μεταφρασθῇ ἡ Μελισσανθῆ; —Μὰ δὲν σᾶς τὸ εἶπα; Ἀλλὰ τέτοιοι εἶστε ἐσεῖς ἐδῶ πέρα. Παρανομῆστε ὅτι δὲν ἔχετε ποιητᾶς ἀξίους λόγου, καὶ μὴδὲ παρουσιάζεστέ μὴ μεγάλη ποιήτρια, κλείνετε τὰ μάτια καὶ κάνετε πὺς δὲν τὴ βλέπετε. Οἱ Ἕλληνεσ εἶνε ἀνθρώποι φθονεροί, μικροῦνηχοι, πιστότενο. Ἐννοῖα σᾶς ὅμως...

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ κ. Παπᾶς, ὁ ὁποῖος εἶχε φτάσει πῶι στὸ κορυφωμα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ θυμοῦ του, κῆρυξεν καλὰ μῆσα στὰ μάτια τὸν συννομιλητῆ του καὶ κοινώντας τὸ χεῖρ του φώναξε:

Ο Ο Ο Ο ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ Ο Ο Ο Ο

Ἡ ἀνάστασις τῆς Κόρης τοῦ Ἰαίρου.

— Ἐννοῖα σᾶς ὅμως! Ὅταν δημοστευτεῖ τὸ ἔργο τῆς Μελισσανθῆς Γαλλικὰ καὶ... βουίξει ὅλη ἡ Εὐρώπη ἀπ' τ' ὄνομά της, τότε μόνον θὰ μάθετε καὶ σείεσ καὶ ὅλα σᾶς ὅτι εἶνε ἀνάμεσά σας μὴ μεγάλη ποιήτρια. Ἐνας ποιητικὸς κολοσσός, ἓνα θαῦμα τῆς τέχνης!

Περίεργος ὅμως ὁ συννομιλητῆς τοῦ κ. Παπᾶ, ἀντὶ νὰ ἐνθουσιασθῇ κ' αὐτὸς μὲ τὴ ρητορικὴ τοῦ φιλολογοῦντος ὄφ υφυπουργοῦ, ἐμεινε σκεπτικῶς καὶ λυπημένος.

—Τί λέεσ λοιπὸν; Ἐχὼ δίκιο ἢ δὲν ἔχω; ρώτησε θ' ἰαμβεντικὰ

ό κ. Πατάς.

—'Εγώ σκέπτομαι άλλο, κύριε ύπουργέ, απάντησε ό λόγιος, ό όποιος, πρέπει να σημειωθεί, ότι είναι άσχετά ήλικιωμένος και δεν έννοει, επί σειράν ετών τώρα, να πάει άλλον θεράποντα λαρό από τον κ. Πατά, επιστήμονα άλλωστε με άνεγνωρισμένη άξία. Σκέπτομαι την άγία μου και τα νεφρά μου! Θα φύγετε λοιπόν άληθινά και θα ή αφήσετε... στο έλεος του Θεού έμένα!

—'Οχι μόνον έσάς, αλλά και το ύπουργείο μου έν άνάγκη! πρόσθεσε άποφασιστικά ό κ. Πατάς.

Σχετικώς με τα παραπάνω, πληροφορούμεθα ότι ό κ. Πατάς ένει άποφασισμένος επί πλέον να συγγράφει και να εκδώσει... ζοιτική μελέτη για την ένδοξη του ποιήτρια, παραγνωρίζοντας έτσι και τον κ. Άλκη Θούλο και άλλους τους όμοτέχνους του.

'Ακούσαμε άκόμη ότι τη πρωτοβουλία του ίδιου κ. Πατά πρόκειται να τυπωθούν σε πολυτελή πλήρη έκδοσι τά... "Άπαντα της Μελισσανθής, δηλαδή ή «Φωνές έντομου» και ή «Προφητείες» της.

'Ο φόρβος όμως που σηκώθηκε τελευταία γύρω από τ' έννοια της Μελισσανθής, στα περιοδικά και στα δημοσιογραφικά γραφεία, δεν μπορούσε παρά να γτάσει και μέχρι του σπιτιού της. 'Ο πατριός λοιπόν της ποιήτριας άόστρατος άξιοματώος κ. Παλαστροφίδης, άκούγοντας να γίνεται τόσο γύρω γι' αυτή και βλέποντας κάτω να την άποκαλούν «ποιητική... τέρας», άνήχησε.

Κα' έπειδή έμαθε κι' αυτός ότι κύριος αίτιος όλης της σχετικής φασαφίας ήταν ό ποιητής του «Μπαταριά», σηκώθηκε έννο μεσημέρι και πήγε να τον άνταμώνει στο καφενείο του Ζαχαράτου, όπου συζητάει.

—Κύριε Μαλαζάση! του είπε. Άμάν! Πάψτε, για το Θεό, την άσφρογραφία και την προπαγάνδα σας! Θα πάρετε το κορίτσι μου στο λιμό σας!...

'Ο... άνάδοχος της Μελισσανθής τον εκάντιαζε εκλιμής.

—Λανσάρουμε, κύριε, την κόρη σας και στενοχωρηόστε γι' αυτό!

—Στενοχωρούμαι, γιατί φοβάμαι μήπως της κάμουν κακό όλα αυτά...

—Μη φοβάστε τέτοιο πράγμα. Άπεναντίας ή φίμη που της έδημοσιώσαμε, θα την όφελήσει πολύ. Καί άσφαλώς θα συντελέσει να μη και σε καμιά καλή θέσι...

—Άν είναι έτσι... ύποχωρώ, απάντησε ό πρώην πολεμιστής και βγήκε από το καφενείο ενχαριστώντας τον ύποχρεωτικότατο και διπλωματικότατο κ. Μαλαζάση.

Τελευταίο προσθέτουμε και έννα άσχετά ύποπτο και κάτω άναξήγητο περιστατικό που έλαβε χώραν πρό μηνός στο σπίτι του κ. Γρηγ. Ξενοπούλου, του γνωστού άκαδημαϊκού και διευθυντού της «Νέας Έστίας».

'Ο κ. Ξενοπούλος, ό όποιος άκουσε από τους πρώτους τον φόρβο για τη Μελισσανθή, αιδάνθηκε περιέργεια, φαίνεται, να τη γνωρίσει και την εκάλισε με κάποιον κοινό γνώριμό τους στο γραφείο του.

'Αλλά μόλις ή νέα μήκη μέσα και προτού προφάσει να καθήση, ό ποιητικός και βιβλιότατος συγγραφέας της «Άναΐρεφτης», κτύπηξε την επισκέλτρια μες από τά γυνάλα του και της είπε χωρίς άλλα προεισαγωγικά:

—Ά, είστε ή Μελισσανθή; Καλά κάνετε κι' ήρθατε. "Ηθελα να σάς ρωτήσω τώρα κάτι. Δεν μου λέτε, πώς τα καταφέρνετε και γράφετε, νέο κορίτσι έσείς, τόσο... άσχημους στίχους;

'Η Μελισσανθή, άκούγοντας το άπροσδόκητο αυτό... κολλημένο, έμεινε κόκαλο. Στην άρχή υπέθεσε ότι ό γηραιός κ. Ξενοπούλος της άστεινόντα. "Άμα κατάλαβε όμως ότι σοβαρολογούσε, κάτι τραύλισε, κοκκίνισε, ξεροκατάπτε και στο τέλος άναγκάστηκε να φύγει κατασαστισμένη από τη σημετεριφορά του.

Τι να φαντασθή κανείς τώρα; Για ποιο λόγο της μίλησε τόσο... σκληρά ό κ. Ξενοπούλος; Για να της... παρήση τον ένδοξασμο; Για να τη σωφρονίση; Για να την... ξαναφέρει στον ίσιο δρόμο; "Η μήπως για να της προείπη με πλάγιο τρόπο την έμκεμένη άπόφασί της Άκαδημίας και να την απελευθήσει για το βραβείο; Μυστήριο...

Στο προσεχές φύλλο θα συνεχίσουμε τα κατά Μελισσανθήν.

'Η επί του "Όρους όμιλία

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

(Άπό τά σατυρικά φύλλα όλου του κόσμου)

Στόν στρατώνα:

—Πάλι μεθυσμένος ήσουνα χτές, Γιάννη;

—Ναί.

—Κόψμα σε σένα.

—Γιατί;

—Γιατί άν δεν έπινες, θα ήσουν σήμερα λοχίας.

—Ναί, μα όταν πίνω, γίνομαι... στρατηγός!

***

'Ερωσ και... θεολογία:

—Μαρία, χτές είχες στην κοίτινα έναν ξένο και έτρωγε...

—'Ηταν άδελφός μου, κυρία!

—Μά έσύ δεν μου έλεγες πώς δεν έχεις άδελφό;

—Ναί, αλλά την περασμένη Κινοιακή άκουσα τον ιεροκήρυκα να λέη πως όλοι οι άνθρώποι άναμετάξυ μας είμαστε άδελφοί και... βρήμα έναν!...

***

Μεταξύ καλλιτεχνών του άσματος:

—'Ο κύριος που μου σύστησες προχτές με κολάζεινε έξαιρετικά. Μου έικτε πως θάδινε το πάλν για να είχες τη φρονή μου. Τι δουλειά κάνεις;

—Είνε... ντελάλης!...

***

'Απόστασμα από είδησι έφημερίδος:

'Προφανώς ό φωνεύς διέπραξε το έγκλημα με το σκοπό να ληστεύση το θύμα. Εδνυχώς όμως ό νεκρός είχε καταθέσει την προηγουμένη μέρα στην Τράπεζα όλα τα χρήματά του και έτσι δεν έχασε παρά μόνο... τη ζωή του!

***

'Ο φαρμακοποιός προς τον μαθητεύοντα φαρμακοποιότη:

—Αυτό το μπουκάλι έχει διυλισμένο νερό. Άπ' αυτό δίνουμε πάντα στις έπειγόντες περιστάσεις, όταν ή συνταγή του γιατρού ένει δυσαναγνώστη...

***

Κουτσουτολό. Μεταξύ φίλενάδων:

—'Εχει μια όμπρέλλα που τη κάνει να φαίνεται χαριτωμένη.

—Και προ πάντων όταν της σκεπάζει το πρόσωπο!

***

'Η σωτηρία του:

—Τη ζωή μου τη χρωστώ σ' αυτόν το γιατρό που βλέπεις...

—Τι; Σ' έσωσε από καμιά άρρώστεια;

—'Οχι, αλλά τον καιρό που ήμωνα άρρωστος, έλειπε στο έξω-τερικό!...

***

'Όταν ό σύζυγος ένει μουρτζάης:

'Η σύζυγος.—Κά πώς σου φαίνεται ή νέα μας καμφορέρα;

'Ο σύζυγος.—Πολύ καλό κορίτσι και πολύ νόστιμο.

'Η σύζυγος.—Αυτό σκέφτηκα κι' έγω και... την έδωξα!

***

Έξομολόγησις:

—Σάς άγαπό, δεσποινίς, είμαι τρελλός μαζί σας!

—Τότε γιατί δεν με παντρεύεστε;

—Ά! δεν... τρελλάθηκα άκόμα!...

***

'Η άσφάλειος:

—Τις βρίζετε καλύτε τις ασφάλειες έναντιόν των δυστυχισμένων;

—Πάρα πολύ καλές. Άπό τότε που ασφάλιστηκα... δεν μου τυβήη κανένα δυστύχημα!

***

Στό δρόμο:

'Η φίλάνθρωπη κυρία:

—Δέν είσαι πειά τυφλός;

'Ο ζητιάνος:

—'Οχι, κυρία μου, γιατί... μου έδωκαν κάλπακα χρέματα!

